

mener, man bør tillægge nogen Betydning, og det hvad enten man faar faste Salærer eller ej, men dog særlig, hvis man faar faste Salærer. Det maa ikke være tilladt ved en Overenskomst mellem Kreditors Fuldmægtig og Skyldneren at betinge et større Salær til Fordringshaverens Sagfører eller anden Fuldmægtig, end Loven fastsætter. Nu er det jo saaledes, at i mindre Gældssager er Skyldneren i Reglen ikke ifølge Loven pligtig til at betale Fordringshaverens Sagførers Salær. Dette finder Sagførerne ubilligt, og med nogen Ret. De følge derfor i stort Omfang den Fremgangsmaade, at de indkalde Skyldneren enten paa Kontoret eller i Forligskommissionen, men mest dog paa Kontoret, og forelægger ham, for saa vidt han ikke betaler Beløbet straks, en Erklæring, hvorved han lover at betale og tillige fraskriver sig de Fordele, som Frederik den Sjettes Lovgivning giver ham. En saadan Fremgangsmaade er fuldstændig lovlig, men paa den anden Side kan det dog ikke skjules, at Skyldneren, der staar over for Fordringshaverens Sagfører og ikke staar med Pengene i Haanden, ingenlunde er frit stillet ved Indgaaelsen af en saadan Overenskomst. Han vil i mange Tilfælde være moralsk nødt til at gaa ind paa det, som Sagføreren forlanger. Og ligesom man paa et andet Omraade i denne Lov i høj Grad regner med den menneskelige Ufuldkommenhed, nemlig for Forhørsdommerens Vedkommende, maa man ogsaa have Lov til at regne med den menneskelige Skrøbelighed for andre Sumfundsclassers Vedkommende.

Endnu et lille Punkt vil jeg berøre, det er det saakaldte Mandatorforhold. Mandator kalder man en Fuldmægtig, der er bemyndiget til at inddrive en Fordring i eget Navn. Det er en juridisk Spidsfindighed; den kan benyttes af en Mand, der ikke er Sagfører, til at indkassere Fordringer. Der findes i Lovforslaget en Bestemmelse, der forbyder, at dette skal kunne ske. Men den samme juridiske Spidsfindighed kan ogsaa benyttes og bliver benyttet til at give Sagførere Lejlighed til med Lovens Bydende at møde i Forligskommissionen. Naar en Mand, der skal have en Proces, kommer op paa en Sagførers Kontor, behøver han blot at underskrive en Blanket, hvori der staar, at Sagføreren faar Mandatorfuldmagt. Naar det er sket, saa kan Sagføreren — det er fastslaaet ved Højesteretsdom — gaa op i Forligskommissionen og sige: Det er min Sag, jeg møder i

min egen Sag. Og naar han saa senere møder i Retten kan han sige: Jeg var Mandator, men nu er det forandret, nu møder jeg som Sagfører for den oprindelige Fordringshaver. En Bestemmelse, der forbød dette, vilde jeg, og flere Dommere maaske i endnu højere Grad end jeg, sætte Pris paa.

Saa er der det saakaldte civile Arrestinstitut. Ærede Medlemmer have under Behandlingen af dette Lovforslag haft megen Lejlighed til at høre Tale om Misbrug af den kriminelle Arrest. Men jeg tror ikke, der er nogen, der har besværet deres Ører med de Misbrug, der kan ske paa den civile Arrests Omraade. Det er maaske ubekendt for mange, hvad det civile Arrestinstitut er. Det er for det første Fængsel for Gæld paa Personer. Der kan nu ikke derved let ske Misbrug, man kan kun gøre det i meget faa, maaske alt for faa, Tilfælde. Arrest paa Gods for Gæld betyder, at en Mand eller hans Sagfører med Fogden tager ud til en Mand og faar skrevet hans Ejendele, før der er blevet nogen Rettergang mellem dem. Det skal ifølge Lovens Bestemmelser, som endnu ikke ere ophævede, kun kunne finde Sted i de Tilfælde, hvor der er Fare for, at Skyldneren vil forstikke sit Gods, gemme det bort. Men saaledes som Praksis har udviklet sig, kan det finde Sted, hver Gang en Mand har afleveret en Fordring til en Sagfører til Inddrivelse, og denne møder med den paa Fogdens Kontor og siger: Dette Beløb skylder han, det er forfaldent, jeg begærer Arrest, og jeg stiller Sikkerhed. Saa bliver der foretaget Arrest eller Forlig for at undgaa Arrest og ofte et for Debitor meget ugunstigt Forlig, idet han ikke er frit stillet over for, hvad han vil gaa ind paa. Kommer der Proces, spørges der ikke om, hvorvidt Arresten har opfyldt Lovens Betingelse, om der var nogen Grund til at frygte for, at Debitor vilde skjule sit Gods. Der spørges blot om, hvorvidt Debitor skylder Pengene, og gør han det, maa han betale Arrestens Omkostninger og Sagens Omkostninger efter Lovens Regler uden Hensyn til, om Arresten opfyldte de i Loven foreskrevne Betingelser. Der gaar nu Lovforslaget ud paa at udvide Adgangen til Arrest, jeg mener, det burde gaa i modsat Retning. Man burde begrænse Adgangen til Arrest til de Tilfælde, hvor der er Fare for, at Skyldnerne forstikke Godset. Man kunde maaske indvende: Hvor kan man